

4	Editoriál
5	Úděl středoškolského studenta
6	Chtějí nám zkrouhnout majáles
9	26. září, Tobě
10	Scions - fiction
15	Téma
16	Na počátku bylo slovo
18	To slovo bylo Bůh
20	Slovo na počátku Tycha
22	DivOčiNa
22	Podzimní výlet
23	Rozhovor s kapelou I Love You Honey Bunny
28	Sýček v ohrožení
30	Sudoku
30	Poděkování

editoriál

To, co teď držíte v rukou, je zbrusu nový školní časopis. Tycho pojmenovaný na počest toho druhého pána na sousoší před naší školou. Každé číslo bude mít vlastní téma, podle kterého se více či méně budou odvíjet konkrétní články. Aktuální téma je Na počátku bylo slovo. Interval vydávání je zatím nastavený na 2 měsíce, či čtvrtrok. Významnou část ale samozřejmě hrají i pisatelé – čím víc a dřív, tím kratší interval. I vy můžete časopis formovat. Tak neváhejte a kontaktujte mě (nebo i kohokoliv jiného z redakce), ať už na školní mail nebo facebook. Každý článek, báseň, umělecký text, ilustraci, fotku, meme, cokoliv, co se vám zdá zajímavé, vtipné, poučné, cokoliv, s čím se nebojíte ukázat, ... všechno bude vítáno.

Snažíme se vytvořit pravidelně fungující časopis, jehož články bude spojovat autorství studentů této školy.

- EVELINA
NEMEČKOVÁ

Úděl středoškolského studenta

Neuvěřitelné vyčerpání, hlad, žízeň, kruhy pod očima velikosti citrónu. Zda se to být obrazem z nějakého hororu, ale nenechte se zmýlit, nemusíte chodit daleko. Stačí se podívat na naše gymnázium a pochopíte, že takto vypadají studenti před pololetním vysvědčením.

5 měsíců ticho na pěšině, ale pak to vybuchne jako časovaná bomba. Pololetní písemka z matematiky, esej z češtiny a písemky valíc se na vás jako na běžícím pásu, od biologie až po metafyziku,... A to všechno stihnout během 17 dnů. Ještě do toho připočtete náhodné zkoušení „náhodně“ vybraných žáků a učitelé hustě do nás slova, které nás matou natolik, že nevíme, jestli se zrovna učíme o druhu verše či pohlavní nemoci... transgresiv, epizeuxis, syphilis, mortis,...

Chvilími mám pocit, jako by mi z toho všeho ta hlava měla explodovat, ovšem jak je ověřeno, ta spousta informací, které do ní musím za poměrně krátkou dobu nasoukat, se za stejně krátkou dobu zase vypaří – tzv. zákon akce a reakce. Při mém rozjímání nad tím, zdali všechno tohle budu potřebovat jako popelář, mně náhle mamka zavolá na oběd. Když se podívám na rybu, která mi leží na talíři, vzpomenu si, že bych měla znát její třídu, čeleď, kmen, to samozřejmě v mnoha jazycích; určit mluvnické kategorie tohoto slova ryba; vědět, kde ji můžeme ulovit; určit činitel aerodynamického odporu; vypočítat její objem; namalovat ji do všech detailů; po rozhovoru určit její psychické problémy; vědět, kdy a kým byla objevena, a když už začnu přemýšlet nad tím jak pomocí rozměrové analýzy vypočítat dráhu jejího letu z okna, kdybych vzala dvouramennou páku v podobě vidličky, do níž bych vrazila silou F , udělá se mi ze všeho špatně a radši běžím znovu naplňovat moje akademické mezery, jež byly tvořeny mnohá léta mého studia.

Milí studenti, profesori, kuchařky, uklízečky, školníku a další zaměstnanci školy, usedněte na svůj regio glutealis, zamezte činností, jež nyní provádíte a vychutnejte si nový díl školního časopisu, jež přišel do Vašich rukou a nechte se pomalu unášet do jeho kouzla...

– STUDENTKA Z 2.A

Chtějí nám zkrouhnout Májales!

Možná jste o tom už také slyšeli. Zkrátíli nám Májales! Nebo minimálně jsou k tomu již skálopevně odhodláni.

Už Caesar pravil: „Dejte lidem chléb a hry a oni budou spokojení“ nebo alespoň něco v tom smyslu.

Rozhodli se nám zkrátit hry!

Je ovšem nutno brát to i z té lepší stránky.

Taky nám mohli vzít čas z přestávky na svačinu či oběd, nebo dokonce zrušit minutky.

Ale zpátky ke zkrácení Májalesu. Popravdě řečeno, argumenty vedení školy se zdají vcelku pochopitelné.

Májales je totiž poměrně silně spjat, s nadsázkou řečeno, s ethanolovými orgiemi, což přeci jen tak trochu demoralizuje výuku.

Fakt, že nemalá část studentů má kocovinu, a další ještě ani nestihla vystřízlivět, jasně narušuje jinak zcela hladký chod výuky. Osvícenější studenti se rozhodnou do školy vůbec nejit, ti svědomitější pak alespoň probíranou látku přijímají prostřednictvím podvědomého vnímání spícího člověka. A samozřejmě, pro jistotu dodávám, že zde mluvím jen o plnoleté části školy.

Májales však není pouze o tom, vyhnat za pomoci alkoholu na chvíli z hlavy všechny své problémy a strasti života (dovolím si tvrdit, že v ne zcela zanedbatelném množství případů tvořené množstvím školních povinností). Májales je v první

řadě hra, mající studentům umožnit jakési lehké odreagování a rozptýlení.

Osobně doufám, že tato pro studenty dosti významná událost, která na jiných středních školách nemá obdoby, a je tedy další z řady unikátních akcí, které naše gymnázium dělají jistým způsobem výjimečné, nebude okleštěna. Dozajista by to byla velká škoda.

A když už jsem začal s těmi názory od srdíčka, rád bych zde uvedl jednu svou konspirační teorii, a sice že zkrácení Májalesu je tajný projekt vedení školy. Za celou dobu, co navštěvuji tento ústav, jsem totiž ještě nikdy nezažil, aby se celý ročník takto rychle a jednomyslně sjednotil, a dokonce začal samovolně vyvíjet nějakou aktivitu.

Každá třída třetího ročníku si ze svého středu vyvolila jednoho zástupce, který posléze se zbylými měl tvořit jakousi diplomatickou delegaci mající jednat s vedením. Dobře, abych zde vše uvedl na pravou míru, nejsem si zcela jist, jestli mezi našimi hrdými diplomaty byl i zástupce reprezentující septimu, ta se však dle toho, co jsem slyšel, o zkrácení Májalesu od své třídní ani nedozvěděla, takže možná stále žije v blaženém přesvědčení, že Májales se má stále slavit celý týden.

První vyjednávání již proběhla, a studentstvo nyní čeká na přesnější vyjádření vedení školy.

Můžeme tedy jen doufat, že vedení školy nakonec ze svého rozhodnutí takto mohutně zkrouhnout Majáles ustoupí.

Kdyby se tak nestalo, všechny studenty by to dozajista mrzelo, a následně by se museli sejít zástupci tříd třetích ročníků a domluvit se mezi sebou, jakým způsobem přizpůsobí (anebo nepřizpůsobí) plánům vedení školy vlastní studentské oslavy Majálesu pořádané v Parku za školou. Vedení si totiž dozajista uvědomuje, že to, co se děje v odpoledních hodinách v Parku, absolutně nespadá pod jeho kompetenci, a chce-li se na kontrole alespoň trochu podílet, bylo by pro něj samotné záhodno zcela nepřeslechnout hlasy studentů.

9. prosince

Sedím v jistém pražském baru, jehož jméno zde z důvodu reklamy nebudu uvádět, s asi desítkou mých spolužáků, a možná mírně rozmrzele popíjím pivo. Verdikt ze strany vedení, kterak bude

majáles vypadat, již před zhruba měsícem padl, a utal veškeré naděje, že akce nebude nikterak okleštěna.

Celý majáles má být dle nové vize zkomprimován do dvou dnů, pondělka a úterka, středa je pak den volna (jakože státní svátek, né, že bysme snad dostali volnej den kvůli vyspávání kocoviny) a čtvrtek s pátkem jsou již opět normální vyučovací dny.

Vedení tedy udělalo jakési kroky ke kompromisu, spočívající ve zkrácení délky každé hodiny a prodloužení každé přestávky, a dále pak plného uvolnění veškerého třetátstva z výuky. Tedy pokud můžu říct, informace, které se k nám, třetákům, dostaly, byly poněkud pomatené a v některých niancích si snad i odporovaly.

Ale dobře, není každého dne posvícení, a musíme tudíž pracovat s tím, co je.

Když se budou chtít všechny čtyři třídy třetího ročníku realizovat v pouhých dvou dnech, bude to mnohem větší mela a zmatek. A pro nás třetáky je to nyní logistický oříšek, týkající se organizace, otázka, jestli kupříkladu v jednom dnu neudělat dvě snídaně. Tak ono by to mohlo být i vcelku úspěšné - den, kdy přijdete do školy, a u vchodu vám dají jídlo, je dobrý... den, kdy přijdete do školy a dají vám jídlo dvakrát, je dvakrát tak dobrý. Ale dost matematiky. ►

Otázek je před námi mnoho, a jediné, na čem jsme se zatím v rámci třídy byli schopni dohodnout, je, že alespoň množství parků zkrátíme pouze o onu volnou středu.

Pevně doufám, a vcelku věřím, že na tom se budeme schopni shodnout napříč celým ročníkem. Parky jsou totiž, jak jsem psal již v (v daném měsíci bohužel

neotčištěném) listopadovém článku o majálesu, záležitost studentů a se školou ani jejím vedením nemají nic společného.

Nu, je před námi mnoho dohadování, v problematice parků však alespoň nemusíme dbát na stanovisko vedení školy.

Pac a pusu,

VOJTA PŘEROST

26. září, Tobě

Ahoj.

Nevím jak pokračovat. Mám Ti popřát hezký den a posléze se zeptat, jak se máš? Zní to hloupě, formálně. A to já už nechci. Nechci se tvářit, že jsem někdo jiný, že Ty jsi někdo jiný. Chci Ti říkat Miltone, ale jsi někdo jiný. Chci sobě říkat Jone, ale jsem někdo jiný.

Všichni se zoufale přetvařujeme. Já. Ty, jó, Ty taky. Vy. Oni i ony. V metru (jak já to metro nesnáším!) vídám dennodenně lidi, kteří se tváří nejistě, nebo až příliš sebejistě. A některé – odpuzující – se maskují pod tunami něčeho, co jejich tvář ještě víc hyzdí. A mezi nimi jsem já. Odraz ve dveřích vagonu. Každý den vypadám jinak, ale vždy je tam ten unavený úsměv, ty samé boty, ta samá taška. Ten samý člověk. Ale ten se taky přetvařuje. Kdyby to bylo na něm, nebyl by zde. Byl by někde, kde by se cítil dobře, lépe. Dělal by něco, co by k něčemu bylo.

Ale všichni si tím jednou projdeme. Jestli z toho vyjdeme vítězně, nebo poražení, je vcelku jedno. Někdo se najde, setře tu povrchovou špínu a zazáří. Tak mi drž palce. Ať jsem hvězdička na nebi, které září miliardami dalších hvězdiček. Dík.

Tak ahoj. Přeji báječný den

PS: Hm, nějak jsem vystoupil z role. Jsem Jon. Ty Milton. Tím to končí. Až do další krize, kdy budu chtít být zase sám sebou.

SCIO ns-fiction

Září 2018 přineslo pro ty, kdo hledají ve školství „něco jiného“, další baštu alternativního vzdělávání v podobě první střední ScioŠkoly.

Co jsme si přinesli z jednoho dne pod její střechou my?

Prostory soukromé střední ScioŠkoly se nacházejí v budově Vysoké školy hotelové v Praze 8, kde se nám také dostává vřelého uvítání ze strany delegace zahrnující zástupkyni ředitele a dva studenty (kteří momentálně mají „službu“, takže se nám sami rádi musejí věnovat – vysvětlují a smějí se). Je ale třeba dodat, že na uskutečnění našeho setkání měli výrazný podíl.

„Všichni si tu tykáme“ je první, co se dozvídáme od Alexandry Kohoutové (zástupkyně ředitele a „průvodkyně vzděláním“). A tak si tykáme.

První střední ScioŠkola navazuje na systém základních škol firmy Scio založené Ondřejem Štefflem (rovněž zakladatel gymnázia PORG). Ač první ScioŠkola vznikla teprve v roce 2015, jejich počet již vzrostl na 9 a otevření dalších

„Četla jsem si koncept na internetu a říkala si, že jestli je tohle pravda...“

(nejen v Praze) je v dohledné budoucnosti. „Se základkami jsme jedna parta,“ říká Saša, ale zdůrazňuje, že Scio střední není míněna

jen jako pokračování pro děti, které z nich vyjdou.

Hledal jsem něco jiného

Já jsem v podstatě nevěděl, do čeho jdu,“ přiznává Jenda, jeden ze studentů Scio střední. „Přišel jsem a netušil, co se tady bude dít. Viděl jsem Scioškola, tak jsem si řekl: Půjdu to zkusit.“

„Jenda se přišel podívat a už zůstal,“ dodává Saša.

Dále vysvětluje, že škola dostala akreditaci až po přijímačkách a první rok se tedy počítá s tím, že na školu přejdou ti studenti, kteří jsou na stávající střední nespokojení

„Chodil jsem do prváku na průmyslovku. Tam mě to nebavilo a moc mi to ani nešlo. Chodil jsem strašně dlouho v osm ráno do školy, pořád to stejné... Tak jsem odešel a hledal jsem něco nového, co by mě mohlo změnit. Našel jsem tohle.“

„Taký jsem byla nespokojená, celkem dost. Škola vám nedává moc smysl a na učitelích je vidět, že je to nebaví.“

„Původně jsem ani přímo alternativní školy nehledala, spíš různé jiné gymply, co vypadaly zajímavě. Na tohle jsem narazila úplně náhodou.“

„Četla jsem si koncept na internetu a říkala si, že jestli je tohle pravda...“

Podobné příběhy slyšíme ze všech stran. Na začínající Scio střední se sešli studenti ze středních škol i víceletých gymnázií. Všichni hledají „něco jiného“.

Svoboda, morálka, aktivita, optimismus, odvaha a otevřenost. Tato hesla hlásají internetové

stránky a prospekty ScioŠkol. Všechny tyto principy jsou pro fungování školy zásadní, pro studenty ale jeden nad ostatní vyčnívá.

„Svoboda,“ shodnou se jednohlasně. Pocit, že váš názor je relevantní, ať už je jakýkoli a „že vás všichni berou“, je po negativních zkušenostech na jiných školách změna k lepšímu.

„Je to také svoboda chybovat a práce s chybou,“ dodává Saša.

ScioŠkoly si zakládají na individuálním přístupu ke studentům a snaží se jim dát ve vzdělávání větší autonomii.

„My říkáme: Je to škola, kterou tvoříš Ty. To „ty,“ vysvětluje Saša, „je právě student.“

„Je to dost... volný,“ přiznává Jenda, jeden ze studentů. Saša ale upozorňuje, že se svobodou přichází také zodpovědnost.▶

Scio 101

Co ale je to „něco jiného“, čím vás provedou „průvodci“ a jak převádějí ScioŠkoly proklamované ideály do praxe?

Na území ScioŠkoly, jak jsme záhy zjistili i my, se i za tak krátkou dobu fungování stihl vytvořit zcela nový jazyk. Pro orientaci v pojmech jsme sestavili slovník výrazů nutných k přežití „v divočině“ (jak jedna ze studentek nové prostředí definovala).

Slovník

„**Průvodce**“ *[m. ž. rod, j. č.]* – podobně jako zástupkyně ředitele nemá ráda slovo zástupkyně, ani slovo učitel se na ScioŠkole oblibě netěší. „Spíše, než učit chceme vzděláním provázet.“ – odtud průvodce.

„**Mentor**“ *[m. ž. rod, j. č.]* – studijní autonomie je dobrá věc, když vás má kdo podržet. Z průvodců si studenti vyberou jednoho mentora pro užší spolupráci a poradenství.

„**Ateliér**“ *[m. než. rod, j. č.]* – třebaže ve Scio ateliéru kreativitu upotřebíte, nemyslí se jím nic předně výtvarného (a že nám chvilku trvalo, než jsme se toho dobrali).

„Ono to může mást, ale ateliér je vlastně jiný název pro projekt,“ přiznává Saša.

Podrobnějšího vysvětlení se chopí studentka Dominika: „Jedná se o čtrnáctidenní tematický blok. Téma probereme a odhlasujeme ideálně šest týdnů před každým ateliérem.

Téma může každý zpracovat podle svého

– například teď máme „Ekologii“, takže někdo zkoumá chemické složení plastových tašek, někdo se zajímá o ochranu pralesů nebo třeba o zero waste. Každý si v tom najde něco svého.“

„**Kurzy**“ *[m. než. rod, mn. č.]* – po všem, co bylo řečeno se to ani nezdá možné, ale i na ScioŠkole můžete chodit na matiku nebo na francouzštinu. Děje se tak v podobě šestitýdenního kurzu, který vede jeden z průvodců. „Dělá to tři kurzy na každého,“ jak nás informuje Dominika. Momentálně běží čtyři.

„V matematice počítáme maturitní příklady, potom mám francouzštinu a jako třetí psychologické směry.“

„Psychologické směry, francouzština a pedagogika.“

„Můžeme si vybrat co chceme, ale musíme se na tom domluvit, protože průvodců je málo.“

... a kdyby si někdo chtěl vybrat obor, ve kterém ani jeden ze čtyř průvodců nemá zkušenosti?

„Tak, to si asi nevybere,“ směje se Dominika.

„**Služba**“ *[žen. rod, j. č.]* – Pokud jste byli nebo jste tím druhem studenta, který se domáhá odpovědi na oblíbenou otázku „A k čemu nám tohle v životě bude?“, jistě rádi uslyšíte, že ScioŠkola v mnohém zvolila cestu „školy života“ a věnuje velkou pozornost praktickým dovednostem. „Mnohem cennější, než biflování pro nás je vlastní zkušenost,“ říká Saša.

Během rozhovoru se od ní také dovídáme, že „správný student pro ScioŠkolu je ten, kdo se chce vzdělávat, a komu nevadí uklízet.“ A opravdu – uklízí.

„Kromě toho ještě spravujeme sociální síť, objednáváme nábytek, sledujeme provozní rozpočet a chod školy nebo třeba zařizujeme workshopy,“ vysvětluje Dominika

„Služba je tady vlastně místo hospodářky a uklízečky,“ pokračuje Dominika. Ale v

praxi se dá najít ještě tisíc a jedna věc, které by přeci mohla udělat služba, což trochu ztěžuje studijní život vybrané dvojice v rámci služebního týdně.

„**Konsenzus**“ *[m. než. rod, j. č.]* – Studentů není o mnoho víc než deset, ale i v takovém počtu je docílení jednomyslné shody výzva.

„Bezpochyby je to těžké, ale konsenzus u nás znamená, že nikdo nemá závažné námítky,“ říká Saša.

„V pondělí máme shromáždění, kde se domlouvá úplně všechno, třeba lyžák nebo koho pozveme, kam pojedeme, co se koupí... Podle rozvrhu na to máme hodinu a půl. Minule to trvalo čtyři hodiny,“ přidává Dominika.

Vítejte v divočině

Když rozhovor skončí, jsme vypuštěni ze vznikající studovny mezi studenty. Náš tým tvoří třetinu místnosti. V těch zbylých dvou probíhá program a my jsme svědky domlouvání budoucího ateliéru. To naštěstí netrvá čtyři hodiny, ale je cítit, jak se těžkopádnost procesu na každém podepisuje. Někteří ztrácejí pozornost, jiní zájem a třetí trpělivost. Takové GJK „pohybovky“ na druhou.

Debata se přece ale někam dostává a výběr tématu se ustálil na filmu a fotce. Nápad zpracování výstupu ateliéru v podobě krátkého filmu vzbuzuje rozruch. Studenti se pozoruhodně nadchnou pro tvorbu propagačního videa, tento plán ale nepřežije setkání s realitou čtrnáctidenního deadline, a tak je schován do šuplíku.

Přichází kýžená pauza a pro nás příležitost poznat pár nových tváří. „Vyčerpání, ale celková spokojenost“ ►

je pojem, kterým by se dala shrnout zpětná vazba většiny studentů. Střední Scioškola funguje teprve pár měsíců. Zatím sice nemá sedací pytle ani skříňky, ale zato má 14 studentů, kteří si za ní pevně stojí.

Snažíme se vyzpovídat chlapce ve žluté mikině, který se během debaty obával, že se znovu vybere téma, ke kterému není matematický ani fyzikální podtext. Je koncept Scio střední vhodný i pro něj? Přeci jenom tři ze čtyř kurzů jsou zatím humanitně zaměřené.

Ale jeho odpověď nás překvapí.

„Ne, to byla blbost, co jsem řekl,“ vysvětluje. „už jsem si to uvědomil. Pokud chci něco matematického, tak si to v tom najdu, nemusím dělat jenom film.“

Bylo nás pět

Být průkopníkem není nikdy lehké, když navíc dostanete akreditaci až po přijímačkách, jak zdůrazňuje Saša.

V září nastoupilo do nového školního roku na střední Scioškole plných pět studentů.

„Já jsem tady už od začátku,“ říká Dominika, „no a bylo to ... zajímavé. Představte si, že jste ve škole, kde je pět lidí, přičemž ještě Barča musela odjet z adaptáku dřív, takže jsem tam zůstala jenom já a tři kluci, které jsem znala jenom dva dny! Trochu psycho, ale jinak super,“ směje se. A stálo to za to? Proč si těchto několik Mohykánů troufou riskovat a co jim to přináší?

„Tím, že tu funguje konsenzus, se musím dohodnout a pracovat s lidmi, kteří jsou z úplně jiného světa než já a taky jinak přemýšlí,“ říká Dominika. „Pořád se to učím. Od svých mentorů taky dostáváme osobní zpětnou vazbu, takže já třeba vím, že mám problém s plánováním a musím to zlepšit.“

„To je zajímavá otázka,“ odpovídá Jenda.

Od září sem ale postupně přibývají noví a noví zájemci. I během našeho rozhovoru strkají do místnosti hlavy blondatá uchazečka s rodiči, aby si prostředí prohlédli.

Na pozadí tří měsíců fungování se prý daří dokonce zkracovat časy diskusí a shromáždění.

„Na začátku jsme se moc neznali,“ vzpomíná Jenda, „a tak bylo těžké vidět, co chce ten druhý a jak se s ním správně dohodnout. Teď už je nalezení vyhovujícího kompromisu lehčí.“

A jestli je tohle revoluce školství? Otázka vyvolá smích. „Určitě bychom rádi ostatní inspirovali,“ říká Dominika. „Ale náš cíl není v tom, aby jednou byly všechny školy jako my, ale aby byly alternativy,“ pokračuje Saša. „Vedle klasických škol, jsou některé například hodně výkonové a my jsme na ten proces – aby se studenti učili přirozeně, jak je to i v životě.“

A tak si po dni na Scioškole znovu připomínáme, že slovo alternativa znamená možnost volby, i když třeba nejde o volbu naši.

–KLÁRA RICHTEROVÁ

téma

na počátku bylo slovo •

Slovo nás provádí životem,
buď jako moudro bývalé generace,
nebo jen výraz slovní buzerace.
Je ve stádiu konstantní inovace
ve velkých státech světové konglomerace.
Kde všechny zajímá jen kastrace,
politika, fashion, a kdejaký matrace. -R.E.O.

Na počátku bylo slovo

Po 13,75 miliardách let se v zatoulané části jakéhosi vesmíru sune kousíček hmoty po malé planetce. Tento kousek hmoty je tím nejpozoruhodnějším kouskem hmoty, který tento vesmír naskýtá. Nebo si to o sobě aspoň myslí. Právě to, je na něm asi nejvíce pozoruhodné. Má vědomí. Respektive v něj ta směs mnoha bází uhlíku, tvořící aminokyseliny, které tvoří bílkoviny, které jsou základem celého jeho organismu, věří.

Tento nepatrný kousíček hmoty si přivlastňuje právo vládnout ohromnému vesmíru, který jej obklopuje. Pojmenovává věci kolem sebe a vymýšlí zákony, kterými by bylo možné ten ohromný vesmír kolem něho popsat. Říkejme tomuto malému kousíčku třeba Steve. Steve hledí na noční oblohu a přemýšlí nad velkými otázkami. Přemýšlí nad prostorem, časem, vesmírem a jeho vznikem. Steve je fyzik, a tak i takovým způsobem klade otázky. Neboť tím, jak se ptáme, už předem ohraničujeme možnou odpověď. Přeci jenom na základní otázku života, vesmíru a vůbec je 42 právě taková přesná a měřitelná odpověď, kterou tazatel očekává.

Když se Steve ptá na to, co bylo na počátku našeho vesmíru, napadá ho zajímavá myšlenka. Nějakou dobu před ním jistý Edwin zpozoroval, že ten obrovský vesmír, který nás obklopuje, se vlastně rozpíná. Není tedy tzv. stacionární, jak si doposud mnoho Albertů, Erwinů, Maxů nebo Izáků myslelo, ale rozpíná se. Steva proto napadá zajímavá myšlenka: Co kdyby se čas přetočil nazpět jako kazeta? Co by se stalo potom? Nesmrštil by se do jediného bodu?

Steve není jediný, kdo se podobnými otázkami zabývá. Není přeci jediným fyzikem. A tak po mnoha letech podobných velkých otázek skupina fyziků přichází s poměrně konkrétním popisem, co se na začátku našeho vesmíru vlastně dělo. Je tady však malý problém. Čím více se vrací k onomu absolutnímu počátku času, tím hůře jim jejich fyzikální nástroje fungují. Vesmír se prostě začíná chovat tak nějak divně a přestává dávat smysl. Tady nám tedy otázky fyziků nepomáhají. A tak nám nezůstává nic jiného než se podívat, jak klade otázky někdo jiný.

Několik tisíc let před Stevem stojí v jakési poušti skupinka pastevců. Věří si natolik, že i když nejsou moc početní, tak si říkají národ. A nejen to, dokonce se odkazují na jakési vzdálené předky a historii svého lidu si vyprávějí již mnoho generací.

V posledních letech se však většina jejich rodin dostala do zajetí silnějšího a početnějšího národa. Tomuto zajetí budou jedny historici říkat Babylonské a budou ho vnímat jako důležitý bod historie.

Protože se onen malý národ bojí, aby jeho příběhy byly zachovány, rozhodne se je zapsat. Dokonce má i příběh o stvoření světa. A nejen to, k příběhu si v zajetí napíše ještě jeden, který je ve výsledku natolik dobrý, že si jej o několik stovek let později skupina tzv. křesťanů hodí přímo na začátek své posvátné knihy.

Tento příběh všichni známe. Ať už chceme nebo ne, naše kultura je s tou křesťanskou úzce spojena. Vyprávění o stvoření světa v sedmi dnech. Bůh každý den něco udělá a potom řekne, že je to dobré. Tak pokračuje až do šestého dne, kdy stvoří zvířata, a nakonec i člověka. Po těžké šestidenní práci si dá sedmý den pohov.

Příběh se nachází v První knize Mojžíšově, Genesis. Tu, respektive jejích prvních dvanáct kapitol můžeme chápat jako takový úvod do celého příběhu Bible. Je to podobné jako v divadle, kde na jeviště přijde vypravěč a uvede diváky do děje. Řekne jim, o čem to divadlo bude. Řekne jim několik vtipů, příběhů a potom, co skončí, se zvedne opona a může se hrát.

Stejně tak i Genesis je takovýmto úvodem. Je to příběh o tom, co se dělo před tím, než se Izrael dostal do otroctví a začalo se dít všechno to, co je popsáno v dalších kapitolách. Co je na tomto úvodu pozoruhodné je fakt, že zde neplatí logika, kterou běžně používáme my. Není tady totiž tolik podstatné, že se všechno stalo právě v sedmi dnech, nebo že nejdříve vznikly stromy a až po nich hvězdy. Příběh se nám spíše než na to, jaký byl historický popis událostí, snaží odpovědět na otázku: Jaký je Bůh a jaký je člověk?

O rozboru knihy Genesis by se dalo napsat mnoho knih, které by poukázaly na rozmanitost mnoha zajímavých myšlenek. Já však pro tento článek vyberu jedinou. Je totiž zajímavé, že na rozdíl od zvířat, která prostě jsou, dává Bůh člověku schopnost se podílet na stvoření. Přivádí k němu zvířata, aby jim dal jméno. V biblickém jazyce dávat jméno znamená vyjadřovat moc a vládu. Člověk tedy není pouze nějakým strojem, jak to občas mají tendenci popisovat redukcionisté, nýbrž je někým, kdo se přímo podílí na stvoření.

Stvoření se tak stává stvořitelem.

Tím se dostáváme ke konci tohoto textu. Stejně jako v onom příběhu Bůh nestvořil

pasivního člověka, i já chci Tebe člověče, který čteš tyto řádky poprosit, abys nebyl pasivní. Vstaň proto a jdi se podívat do zrcadla.

Co vidíš?

Ať už jsi křesťan, nebo ateista, fanoušek Kanta, nebo Nietzscheho, muž, nebo žena, zkus prosím pro tento moment všechny podobné nálepky odhodit. Zkus s tím odhodit i všechny vzorce a rovnice, kterými popisuješ okolní svět. Pohlédni do těch dvou světů, do dvou nádherných očí a vzpomeň si na poselství, které nám dává starý text izraelského národa. Zamysli se nad tím, zda-li chceš být pouhým objektem, strojem, hodinami, hmotou, anebo chceš být tvořitelem.

Zamysli se ještě jednou. Jaký chceš, aby byl tvůj život? Život neměnné hmoty, nebo život umělce? Rozhodni se a odpověz si, protože na počátku všeho je jenom slovo.

– JOSEF POLÁŠEK

To slovo bylo Bůh

Jistě jde o pěknou metaforu, ale tento krátký článek píše s tím, že vám přiblížím pravý význam tohoto slova. Pravému významu Řekové říkají etymologie a přesně na tu se dnes podíváme.

Nejdříve se pokusíme najít slova příbuzná. Prakticky ihned najdeme Bohuslav, Bohumil, bohobojný, zbožný, Bohdan atd., u nichž je provázanost se slovem bůh jasná. Dalšími příbuznými slovy, která se však významově poněkud liší, jsou bohatý, ubohý, nebohý, zboží apod. Tato slova mají co do činění s

majetkem a stejně tomu tak je i v jiných slovanských jazycích. Je velmi nepravděpodobné, že by se stal takovýto významový posun od boha směrem k majetku ve všech slovanských jazycích nezávisle, zatímco plošný významový posun od majetku k bohu je klidně možný. Proto slovo bůh dříve nejspíš znamenalo něco jako majetek (a ten význam si v některých slovech ponechalo dodnes) a později se jeho význam posunul ke strůjci štěstí a nakonec k bohovi.

Slovo bůh je starobylé. Všechny slovanské

jazyky toto slovo sdílejí, což nám napovídá, že existovalo už v dobách praslovanů. Rekonstruovaná podoba pak je *bogъ, kde g se v češtině pravidelnou změnou přeměnilo na h. Ъ je tvrdý jer, vniknuvší z původního krátkého u, který ze všech slovanských jazyků vymizel. o se v češtině prodloužilo na ó, které se postupně začalo vyslovovat zaokrouhleně jako uo, které se postupně začalo psát jako ů. Nakonec se z něj stalo ú, zapisované stejně.

To je však pouze první kapitola příběhu, jehož větší část je stále před námi. Odkud se vzal *bogъ? Zde se už lingvisté rozcházejí. Někteří toto slovo přirovnávají k praindoíránskému *bhagás a domnívají se, že stejně jako Slované přejali z nějakého starého turkického jazyka slovo *banъ a také existují paralely mezi slovanským a íránským panteonem, přejali i *bogъ. Na druhou stranu, slovo *bogъ se zdá být natolik základní, že je nepravděpodobné, že by pocházelo z externího zdroje.¹

Pokud předpokládáme, že je to slovo domácí, k nalezení etymonu (čili původního kořene) je třeba zkoumat strukturu toho slova s přihlédnutím na tzv. zvukové zákony — pravidla, která lingvisté formulovali na základě často se opakujících jevů pozorovaných u některých slov. V tomto případě je dobré

podívat se na slovo *bogъ v kontextu Winterova zákona, který říká, že prabaltoslovanská samohláska se prodlužuje a získává klesající přízvuk, pokud se nachází v uzavřené slabice přímo před neaspirovanou souhláskou (tj. před souhláskou bez přídechu). Pokud do rekonstrukce zahrneme i přízvuk, dostaneme *bôgъ, kde stříška značí krátkou samohlásku. Winterův zákon tedy toto slovo neovlivnil, což poukazuje na etymon podobný *bheh₂gós.²

I další lingvisté se k této hypotéze kloní a přirovnávají toto slovo k řeckému ἐφαγον (éphagon, hltat)³ a tím potvrzují, že etymon je praindoevropský kořen *bheh₂g-, který znamená rozdělovat, rozdávat.

– JOSEF POLÁŠEK

1. Roman Jakobson 2. Rick Derksen 3. Robert S. P. Beekes

Slovo na počátku Ticha

Hvězdy, pod kterými stojí, jej mohou mít za jepici,
a stejně soudí i skály, na nichž je postaven hrad
Perasperad.

Však pro člověka z okolí představuje stálíci,
to díky němu člověk získá přátele i dobrý plat.

Perasperad není pevnost, které vládne prázdkno a zima.

Takové obvinění je jistojisté křivé,
konstruktivně společenské je zdejší klima.
Všude jsou lidé, Perasperad je i město živé.

Všechny horské mladé generace
do Perasperadu zavítají na pár let,
ty stráví ponořeni do práce a do legrace,
pak odejdou pryč poznat vzdálenější svět.

Řeč všech měšťanů oslavuje jednoho muže,
který pevnosti dal přívětivou městskou podobu,
hradního pána, jehož erb zdobí droboulinká růže,
a který si svůj titul nechá do a snad i po hrobu.

To on do žil Perasperadu krev vlil,
tak není chvíle, kdy nemělo by se nic dít.
Není možné, aby měšťan pasivní byl
a pro tento pořádek hrad nikdy nepřestane žít.

Při poslouchání moudrých lidí si na vzdělané hrát?

Upustit páru stresu v čase na čertoviny?
S ostatními měšťany daleko od hradu spát?
Kdo se chce zorientovat, potřebuje noviny.

Veřejnost myšlenke vyslovila podporu,
kdo by si nepřál do článků shrnutý svůj studentský svět.
Těžší ji bylo přimět, dát své články patřičnému výboru...

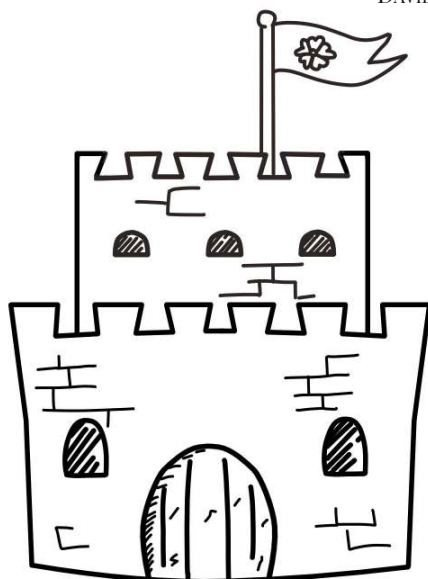
Však nejen noviny se chystaly hradáře oslovit
prostřednictvím vět.

Od vzniku města až po jeho milénium,
Každý rok různá skvadra učenců si na nádvoří dala sraz.

To vše v rámci akce zvané Symposium,
jejímž účelem bylo pomoc překonat studentům
nevědění hráz.

Tak či tak, hrad čekaly mediální časy,
ať už zjišťovat, proč před gamou chrání olovo,
ať už číst články, či poslouchat pedagogů hlasy,
na počátku té divočiny muselo být slovo.

-DAVID NADRCHAL

DivOčiNa

Vstupuji do svého pokoje a vystupuji ze svého divokého dne. Očekává se přelom na oázu klidu, nicméně čeká nás ticho, klid a divoké uspořádání věcí, připomínek, obrazů, nezbytností, mou máti souhrnně nazývaných hanlivě bordel. Usednu za divoký stůl pro snahu dát svůj divoký život do pořádku. Pohled mi padne na Rubikovu kostku, pohozenou na Dostojevského - Zločin a trest a neúplném páru ponožek. Začnu tak nějak naučeně skládat, a bordel barev se dostává do vytouženého pořádku. Je tma. Ulehnu do postele s pocitem spokojenosti a koukám na protějščí divoký stolní systém, na kterém leží poskládaná Rubikova kostka.

Jako celek obraz připomíná surrealistické veledílo.

Podzimní výlet

Kráčím si to sama, pouze s pocitem (osamoceným čekáním). Kolem je cítit chlad, já se však zahřívám vzpomínkami na dobu nedávnou, dobu krásnou, dobu s tebou. Kdy naposledy svítilo slunce? Nepoužívám termíny jako týden, přiřazuji do časové osy, která nese název TY. Svítilo a usmívalo se slunce, jdeme sami, pouze s pocitem (sdílenou láskou). Jdeme rozmanitě barevným, prosvětleným lesem, po spadanech do červena a žluta skvoucích se listech, které se pod našimi chodidly tiše smějí. My se je snažíme jenom uměle napodobit, i když si místy říkáme, že to jde. Náhle vítr odvane tu rozmanitou příkrývku, připomínající nám omalovánky na podtácku v mekáči a odhalí promrzlou cestičku, vinoucí se k cíli naší vycházky. Rozpadající se altánek a láska? Přechází smích a ty činíš první krok. Došlápneš na suchou větvíčku a mé láskyplné srdce. Ozve se očekávané, tiché puknutí, a pak ticho. Stojím a nevěřím, hledám vysvětlení ve tvém výrazu, který se mi ztrácí v mlze podzimu a doposud skrývané křivdy. Listí pod tvými chodidly pláče a slunce se jde skrýt.

Kéž bys cítil ten chlad.

MARTIN Z KAPELY I LOVE YOU HONEY BUNNY

-JOHANKA FORMÁNKOVÁ A KLÁRA HELLEROVÁ

Basovka, dvě elektrické kytary, bicí. Tyhle hudební nástroje, touha po cestování a obrovská vášeň pro hudbu splnily čtyřem klukům z Keplera jejich sen!

Nedávno přišel zlomový bod jejich kariéry v podobě vydání debutového alba, které kapelu posunulo ještě výš k hudebním hvězdám...

Jak vzpomínají na období zkoušení u nás ve zkušebně a jak probíhalo takové turné za oceánem, prozradil kytarista a spoluzakladatel kapely Martin Šolc!

Nedávno jste vydali a náležitě pokřtili novou desku nesoucí název Cosmic Background Radiation. Proč jste zvolili takto fyzikálně tematický název?

Nad názvem desky jsme dlouho přemýšleli. Celkově nás dost fascinuje vesmír a vše s ním spojené. Podobná tematika se začala postupně objevovat i v textech. Nejhezčím příkladem je single Lazer Queen. Cosmic background radiation je vlastně elektromagnetické záření, které pravděpodobně vzniklo už při velkém třesku. Když kamkoliv do vesmíru, kde není žádné těleso, nasměrujete radioteleskop, tak uslyšíte tento specifický šum. Neberte mě hlavně za slovo, doufám, že to nečte třeba Kapoun. Nás prostě bavila ta myšlenka, že k nám vesmír vlastně tak trochu promlouvá.

Jednou jste se zmínili, že debutová deska se vydává jen jednou v životě, a proto jste nechali své fanoušky čekat poměrně dlouhou dobu, nechtěli jste spěchat... Dopadl křest alba i vše s vydáním desky tak, jak jste si představovali?

Na gymplu jsme neměli na nahrání celé desky dost peněz, tak jsme dali dohromady pár singlů. První desku jsme pak chtěli udělat pořádně, abychom se nemohli na nic vymlouvat. Stojíme si jak za písničkami, které se na ní objevily, tak za jejich zvukem. Vždycky se nám osvědčilo, že je lepší dělat míň věcí pořádně, než nahrávat bezhlavě spoustu

písniček a doufat, že některá z nich náhodou dopadne dobře. Zatím se všechno vydařilo skvěle a máme z toho velkou radost.

A teď už necháme nové album na chvíli stranou. Kdo u vás píše texty? Máte jednoho vyvoleného poctu, nebo se v tvorbě střídáte?

Texty píše výhradně náš zpěvák Sebastian Jacques. My k nim pak občas máme pár poznámek, ale jde jen o detaily. Jde většinou o hodně osobní záležitosti. On sám tak ví nejlíp, o čem chce zpívat. V kapele ale samozřejmě všechno řešíme .

Která z vašich písní je pro vás největší srdcovkou? Jaký se k ní váže příběh?

Tohle je hodně složitá otázka a asi nemůžeme vypíchnout jednu jedinou. Ze starší tvorby nás pořád nejvíc baví písnička Introduction. Tu jsme složili ještě ve zkušebně na Keplerovi před čtyřmi roky. Hodně příběhů se váže právě k tomuhle místu. Radši se nebudu přiznávat k ničemu konkrétnímu, i když už mě teď nemůžou z Keplera vyhodit. Nerad bych to místo pokazil pro kapely, které v ní zkouší dneska a kapely, které díky ní ještě vzniknou. Na pražských středních školách je to naprosto unikátní prostor, kde se mohou studenti realizovat a který má neskutečné genius loci. Myslím, že bychom dneska nemohli dělat to, co děláme, kdybychom tam v šestnácti letech nezkoušeli.

Co jste poslouchali během studia na střední škole?

Každý z nás v té době poslouchal trochu něco jiného od jazzu a hip hopu po alternativu, či funk. Spojovala nás však temná metalová minulost.

Spousta posluchačů si všimla podobnosti s Arctic Monkeys. Jsou právě oni vašim hudebním vzorem?

Arctic Monkeys jsou jedna z kapel, kterou jsme na střední hodně poslouchali. Nenazval bych ji ale naším hudebním vzorem. Nicméně někdy v té době, když jsme dávali kapelu dohromady, proto asi ta podobnost.

Co jsou vaše hudební „guilty pleasures“?

Těch je spousta. Myslím, že by člověk neměl brát hudbu zas tak vážně, jde hlavně o zábavu. Ujíždíme si i na nejvíce popových interpretech. Mozart byl taky tak trochu Justin Bieber svojí doby. Za třicet let se o něm budou studenti učit na maturitním semináři z hudebky.

Proč právě I Love You Honey Bunny?

Přesně si pamatuju ten moment dva týdny před Symposionem 2011, když jsme organizovali koncert školních kapel v aule. Tehdy těch kapel nebylo dost na pokrytí programu na celý večer, museli jsme ho něčím doplnit. Chodili jsme si už asi půl roku zahrát o přestávkách do zkušebny,

tak jsme si řekli, že do toho půjdeme. Vím, že jsem tehdy někomu říkal: „Napiš nás tam třeba jako I Love You Honey Bunny“. Zrovna jsem pár dnů před tím viděl film Pulp Fiction, tak mi to asi přišlo jako dobrý nápad. Když se kapela dala znovu dohromady na konci roku 2013 v jiném složení, nikomu se nechtěl řešit název, tak už nám to zůstalo. Vrátili jsme se tehdy s naším basákem Kristiánem Kraevskim po roce studia v zahraničí a chtěli jsme hlavně hrát.

Zažili jste spolu už pravou ponorku?

Když s nějakou partou lidí trávíte tolik času ve zkušebně, v dodávce po cestě na koncerty nebo ve studiu, nějaká ponorka musí zákonitě přijít. Nikdy to ale nebylo nic zásadního. Minulý rok jsme odehráli měsíc dlouhé turné v Kanadě. Byli jsme spolu 24 hodin denně, často jsme spali v malém autě na parkovišti před Walmartem. To nás naopak hodně sblížilo.

Máte za sebou spoustu zkušeností z hudebního pole. Pociťujete přesto ještě trému?

Trému před koncertem už většinou nemíváme. Občas je člověk nervózní, jestli všechno klapne tak jak má. Po dlouhé době jsme měli trochu trému před křtem alba minulý měsíc v Paláci Akropolis. Hráli jsme kompletně nové písničky a nevěděli, jak bude publikum reagovat. 17. listopadu (2018 pozn. red.) hrajeme na Václaváku, tak nás chci vidět, jak budeme pár minut před koncertem úplně v klidu. Dva roky zpátky jsme si tam před 40 000 lidmi zahráli jednu písničku. Pamatuju si jen, jak si zapojuju kytaru, a pak až moment po koncertě, kdy se mě ptá náš bubeník Josef Keil, jaký z toho mám pocit, že moc neví, co se nahoře na pódiu dělo. Doufám, že si z toho tenhle rok odneseme víc.

Jak to vypadá před koncertem v šatně ILYHB?

Dost často se nám stává, že přijedeme na koncert pozdě, a tak se snažíme rychle dohnat přípravu. Ve třetím ročníku jsem dostal dvojku z chování za pozdní příchody. V kapele jsme na tom všichni dost podobně... Když je ovšem dost času, tak si dáme pivo a popovídáme si s organizátory akce a návštěvníky.

A ohraná otázka na závěr. Co teď s kapelou, po vydání vašeho debutového alba, chystáte?

Výhledově připravujeme další klip a snažíme se naplánovat co největší zahraniční turné na jaro a na léto. Vždycky jsme si přáli, abychom díky kapele mohli cestovat. Teď tu možnost občas máme, tak toho chceme co nejvíce využít.

–JOHANKA FORMÁNKOVÁ A KLÁRA HELLEROVÁ

nadcházející koncerty

5.2. Malostranská beseda;

3.5. Budapešť

Sýček v ohrožení!

Ptáci jsou všude kolem nás. Můžeme je spatřit v umění, historii, ale nejčastěji ve volné přírodě, jakožto našeho spolenožníka. Snad každého někdy zaujala pestrost jejich peří, obří hejna, která tvoří a která přelétají nad našimi hlavami, nebo jen hnízda v dutinách stromů i na nich. Mě ptáci vždy fascinovali. Už jen to, že nejsou tak plaší a často se vyskytují v okolí lidských sídel, z nich dělá velmi přátelské a společenské živočichy. A tak jsem se před půl rokem rozhodl své znalosti v tomto oboru, tj. ornitologie, rozšířit. Při hlubším pátrání se ale dostáváme k mnoha problémům, kterým dnešní ptáci čelí nejen v České republice, ale i na celé Zemi. Problém, který si dnes rozebereme, se bude týkat této malinkaté a poměrně známé sovy, jejíž život není vůbec žádná procházka růžovým sadem.

Sýček obecný (*Athene noctua*) je maličká sova z čeledi puštíkovitých. Nejrozšířenější je v celé Evropě, severní Africe, střední Asii, ale můžeme ho nalézt i na Skandinávském poloostrově či Blízkém východě. Samičky jsou velké přibližně jako hrdličky a samec tělem připomíná spíše holuba či kosa. Hřbet a hlava jsou hnědé se světlými skvrnami, břicho je hnědé a pružované, a jeho ocas a spodní část končetin jsou zcela bílé. Viditelný rys sýčka jsou jeho výrazně žluté oči, které jsou lemovány nadočným bílým proužkem. Sýček se při lovu orientuje

zrakem, ale hlavně sluchem, neboť často musí kořist lovit v naprosté tmě. Sýček s oblibou hnízdí v dutinách stromů, domů nebo zdí a vysedává na vyvýšených místech, jako jsou štíty budov, komíny a sloupy, kde se buď vyhřívá, nebo vyhledává kořist.

Původ jeho vědeckého jména *Athene* je odvozen od bohyně Athény, kterou ve starověkém Řecku doprovázel, jakožto posvátný pták a původ jeho druhového jména *noctua* je odvozen od jeho aktivního nočního stylu života. Ve starověkém Římě se ze sýčka stal posel smrti a neštěstí. Z této pověry vznikl český termín „sýčkovat“ a změna ve vnímání sov od moudrých až k těm, co přináší smrt.

Ornitolog Jiří Bartl uvedl pro Vyškovský deník následující: „V padesátých letech, když jsem byl ještě kluk, žili sýčci v dutinách stromů, na dvoře, zahradách. Možná se tu ještě vyskytují, ale ojedinele.“

A od pravdy nebyl vůbec daleko, několik předních ornitologů, ochránců zvířat či biologů se na tomto shodne. Přichází vymření sýčka. Dnes u nás sýčka ve větším množství najdeme už jen na Ústecku, ve Středočeském kraji a na jižní Moravě. S počátkem dvacátého století byl počet sýčku odhadován i na několik tisíc hnízdících párů. Osidloval nížiny a podhorské oblasti napříč celou republikou. V letech 1985-1989 již jeho početnost klesla na 700 - 1000 hnízdních párů. Radikální vymírání započalo s počátkem tohoto 21. století. V porovnání s lety 1993 - 1995 a 2015 - 2016, klesla populace těchto sov o drastických 73 %. Populace sýčka obecného dnes nepřesahuje 100 - 130 hnízdních párů. Vymírání sýčka je dle předsedy České ornitologické společnosti zaviněno lidmi, jejich způsobem hospodaření, úpravou venkovské krajiny a zvýšeným používáním pesticidů v zemědělství. Sýčci jsou však ohrožení na více frontách. Fatální pro ně jsou pohozené síťoviny, nezabezpečené sudy plné vody a umělé dutiny (fukary na seno), do kterých sýčci vlezou kvůli své zvědavosti, a následně v nich uvíznou. Hlavní příčinou úbytku sýčka je příchod průmyslového hospodářství v padesátých letech, který vedl ke spojování a scelování menších políček do velkých a jednotných polí, což vedlo ke ztrátě rozmanitosti původní krajiny ze začátku dvacátého století. Postupně se začaly ztrácet okraje polních cest, meze, pastviny a luční

porosty, které představovaly pro sýčky hlavní lovecké prostory. Hospodářská zvířata byla z pastvin odebrána a předána do jednotných družstev, čímž se způsobilo rozšíření vysokých travnatých porostů, které jsou pro lov nevhodné, jak pro sýčka, tak pro mnoho ostatních ptáků. Staré stromy s dutinami, které jsou pro sýčky životně důležité, se začaly kácet a hrozby se jen dál množily. V místech, ve kterých dnes sýčci hnízdí, stále lze nalézt menší pole, ovocné sady a pastviny pro zvířata. Sýček už dnes z drtivé většiny sídlí v umělých dutinách v domech, budkách apod. Počet sýčků zaznamenaných v dutinách stromů je minimální.

Jak sýčkům můžeme pomoci? Ponecháváním neposečených pásů na travnatých plochách, omezením chemie v zemědělství, nekácením starých stromů a jejich dutin, vysazením ovocných sadů, alejí a stromů, a nakonec i vyvěšením hnízdních budek.

Kdo by toto téma chtěl poznat hlouběji, navštivte webovou stránku České ornitologické společnosti.

- JAN HOTOVÝ

NA TVORBĚ ČASOPISU SE
ZASLOUŽILI

- EVELINA NĚMEČKOVÁ
- KLÁRA RICHTEROVÁ
- JOSEF POLÁŠEK
- ALŽBĚTA VOLHEJNOVÁ (SAZBA)
- EDA KLÍMA (SAZBA)
- MATĚJ KNOPP (KOREKTURA)
- TEODOR STICZAY (PŘEBAL)
- AUTOŘI TEXTŮ, PODEPSANÍ I
NEPODEPSANÍ
- VŠICHNI, KTERÍ NÁM PŘI VZNIKU
POMÁHALI ZVENČÍ

Děkujeme vedení školy, že
můžeme časopis vydávat
pod záštitou GJK

9				1	8			
				6				7
	8	3	2				1	
1			5			6		2
	5						8	
2		4			9			5
	4				6	2	3	
8				2				
			8	4				9